

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ПРЕДСЈЕДНИК
NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE
PREDSJEDNIK

Број: 02/1-021-1011/23
Бања Лука, 20.9.2023. године

САВЈЕТ ЕВРОПЕ
Гђа Дуња Мијатовић, комесарка за људска права

Поштована госпођо Мијатовић,

Са пажњом и уважавањем сам прочитао Ваше писмо те Вам у најбољој намјери и са једнаким поштовањем љубазно одговарам.

У Републици Српској законе доносимо на демократски начин, путем усвајања у парламенту након јавних расправа. Овај процес је у складу са препорукама Венецијанске комисије, чије ставове и Ви наводите у Вашем писму. Венецијанска комисија оспорава доношење закона принципом наметања односно вољом једног човјека који за то не само да нема права, већ ни формалног именована од стране Савјета безбједности. Конкретно, говорим о господину Кристијану Шмиту, који се потрудио да направи инциденте и ситуације које угрожавају мир, демократски поредак и дејтонске принципе засноване на сагласности народа и ентитета за било какве одлуке. Такође, господин Шмит је почео да користи увредљиве квалификације поредећи нас са „приматима“. Сматрамо да је ово ван свих дипломатских и основних правила бонтона.

Примијетио сам да се нисте изјашњавали о овим неспорним чињеницама у Вашем писму, што је, наравно, Ваше право. Међутим, то може одражавати двоструке стандарде и аршине. Молим Вас да не замјерите на искрености и слободи у комуникацији, јер су то изворне европске и демократске вриједности. Нажалост, свјedoци смо да се ове вриједности, у данашњој Европи, од почетка сукоба у Украјини и Русији све више ограничавају. У појединим европским земљама,

грађанима се не дозвољава да слободно изразе своје мишљење о тим темама, често се суочавајући са медијским линчом или чак правном одговорношћу. Насупрот томе, у Републици Српској, грађани имају слободу изражавања свог мишљења, било да се ради о домаћим политичарима, предсједницима других држава или лидерима Европе.

Уважавајући добре намјере које мотивишу Ваше писмо, желим Вас обавијестити да ћу га прослиједити свим посланицима, а такође ћу га и сам још једном пажљиво прегледати. Процес уређивања односа у друштву спроводи се путем закона и кодекса, у складу са степеном развоја и зрелости друштва. Република Српска то ради на демократски и парламентаран начин. Уређивање медијског простора и рада, као и дјеловања НВО организација, не смије бити изнад домаћег законодавства, што важи не само за Републику Српску, већ и за све европске земље.

Поред тога, Нацрт закона не представља забрану или ограничење рада НВО. Он успоставља регистар и тражи транспарентност од НВО које примају страно финансирање или помоћ. Сматрам да је легитимно и у интересу грађана Републике Српске да се зна извор финансирања организација које обављају јавне функције. Ово не значи да се НВО онемогућава у њиховом раду, већ се покушава осигурати да раде у складу са законом и транспарентно.

Тakoђе, Нацрт закона не ствара посебан правни режим за НВО које примају страно финансирање. Он поставља захтјеве за извјештавање и провјере које су усмјерене на осигурање транспарентности и спречавање злоупотребе. Ове мјере нису претјерано рестриктивне, већ се ослањају на принципе транспарентности и одговорности.

С обзиром на то да имамо довољно времена од нацрта до приједлога закона, искрено се надам сарадњи током тог интервала како би предметни закон имао широку анализу и расправу прије евентуалног усвајања или неусвајања.

С искреним уважавањем,

**ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

Др Ненад Стевандић

Dear Mrs Mijatović,

I have read your letter with due attention and respect, and with the best intentions and with the same respect, I kindly reply to you.

In the Republic of Srpska, we enact laws through a democratic process, which involves their adoption in the parliament following public hearings. This approach aligns with the recommendations of the Venice Commission, whose perspectives you have also referenced in your letter. The Venice Commission challenges the enactment of laws that rely on the principle of imposition, wherein a single individual, lacking both the authority and formal appointment by the UN Security Council, attempts to do so. Specifically, I am referring to Mr Christian Schmidt, who made considerable efforts to incite incidents and create situations that jeopardize peace, democratic governance, and the Dayton principles rooted in the consent of the people and entities for any decisions. Furthermore, Mr Schmidt has resorted to using offensive language, drawing inappropriate comparisons that liken us to 'primates.' We firmly believe that such behaviour goes against all diplomatic norms and basic rules of etiquette.

I noticed that you did not mention these undisputed facts in your letter, which is, of course, your right. However, it may reflect double standards and different norms. Please do not object to honesty and freedom in communication because these are fundamental European and democratic values. Unfortunately, we have observed that these values in today's Europe are increasingly restricted since the beginning of the conflict between Ukraine and Russia. In some European countries, citizens are not allowed to freely express their opinions on these topics, often facing media attacks or even legal consequences. In contrast, in the Republic of Srpska, citizens enjoy the freedom to express their opinions, whether about local politicians, foreign presidents, or European leaders.

While I appreciate the good intentions behind your letter, I would like to inform you that I will forward it to all MPs, and I will also review it carefully once more. The process of regulating relations in society is carried out through laws and codes, in accordance with the level of development and maturity of society. The Republic of Srpska approaches this in a democratic and parliamentary manner. The regulation of the media space, work, and the activities of NGO organizations must not supersede domestic legislation, which is applicable not only in the Republic of Srpska but also in all European countries.

The Draft Law does not impose a ban or restriction on the activities of NGOs. It establishes a registry and mandates transparency for NGOs that receive foreign funding or assistance. I believe it is a legitimate measure in the interest of the Republic of Srpska's citizens to have transparency regarding the funding sources of organizations involved in public functions. This step does not hinder the work of NGOs but aims to ensure their compliance with the law and transparency.

Also, the Draft Law does not create a special legal regime for NGOs that receive foreign funding. It sets reporting and verification requirements aimed at ensuring transparency and preventing abuse. These measures are not overly restrictive, but rely on the principles of transparency and accountability.

Given that we have enough time from the draft to the proposal of the law, I sincerely hope for cooperation during that interval so that the law in question has a broad analysis and discussion before its eventual adoption or non-adoption.

Yours sincerely,

President of the National Assembly of the Republic of Srpska

Dr. Nenad Stevandić

Chère Madame Mijatović,

J'ai lu votre lettre avec attention et le plus grand respect, et c'est avec les meilleures intentions que je vous adresse cette réponse cordiale."

En République de Srpska, nous promulguons des lois par le biais d'un processus démocratique, qui implique leur adoption par le parlement après des auditions publiques. Cette approche est conforme aux recommandations de la Commission de Venise, dont vous avez également fait référence dans votre lettre. La Commission de Venise s'oppose à l'adoption de lois reposant sur le principe de l'imposition, où un individu unique, dépourvu à la fois de l'autorité et d'une nomination officielle par le Conseil de sécurité, tente de le faire. Plus précisément, je fais allusion à M. Christian Schmidt, qui a déployé d'importants efforts pour provoquer des incidents et créer des situations mettant en danger la paix, la gouvernance démocratique et les principes de Dayton, basés sur le consentement des peuples et des entités à toute décision. De plus, M. Schmidt a utilisé un langage offensant, faisant des comparaisons inappropriées qui nous assimilent à des « primates ». Nous sommes fermement convaincus qu'un tel comportement va à l'encontre de toutes les normes diplomatiques et des règles fondamentales de l'étiquette.

J'ai remarqué que vous n'avez pas évoqué ces faits indiscutables dans votre lettre, ce qui est bien entendu votre droit. Cependant, cela pourrait laisser penser à des normes et des critères à deux vitesses. Je vous prie de ne pas vous opposer à l'honnêteté et à la liberté de communication, car ce sont des valeurs européennes et démocratiques fondamentales. Malheureusement, nous constatons que, depuis le début du conflit entre l'Ukraine et la Russie, ces valeurs sont de plus en plus restreintes en Europe. Dans certains pays européens, les citoyens ne sont pas autorisés à exprimer librement leurs opinions sur ces sujets, souvent confrontés à des campagnes de diffamation médiatique, voire à des poursuites judiciaires. En revanche, dans la République de Srpska, les citoyens jouissent de la liberté d'exprimer leurs opinions, que ce soit à propos de politiciens locaux, de présidents étrangers ou de dirigeants européens.

Tout en respectant les bonnes intentions qui sous-tendent votre lettre, je tiens à vous informer que je la transmettrai à tous les députés et que je la réexaminerai attentivement. La régulation des relations au sein de la société s'effectue au moyen de lois et de codes, en fonction du niveau de développement et de maturité de la société. La République de Srpska adopte une approche démocratique et parlementaire à cet égard. La régulation de l'espace médiatique, du travail, ainsi que des activités des organisations non gouvernementales ne doit pas primer sur la législation nationale, qui est applicable non seulement en République de Srpska, mais aussi dans tous les pays européens."

De plus, le projet de loi n'impose ni n'entrave les activités des ONG. Il établit plutôt un registre et exige la transparence des ONG recevant des financements ou des aides étrangères. Je considère que cela est légitime et dans l'intérêt des citoyens de la République de Srpska, car ils ont le droit de connaître la source de financement des organisations qui assument des fonctions publiques. Cette mesure n'entrave pas le travail des ONG, mais vise à garantir leur conformité à la loi et leur transparence.

En outre, le projet de loi ne crée pas de régime juridique spécial pour les ONG qui reçoivent des financements étrangers. Elle fixe des exigences en matière de déclaration et de vérification visant à garantir la transparence et à prévenir les abus. Ces mesures ne sont pas trop restrictives, mais reposent sur les principes de transparence et de responsabilité.

Étant donné que nous disposons de suffisamment de temps entre le projet et la proposition de loi, j'espère sincèrement une coopération pendant cet intervalle afin que la loi en question fasse l'objet d'une large analyse et d'un débat avant son éventuelle adoption ou non-adoption.

Je vous prie d'agréer, Madame la Commissaire, l'expression de mes salutations distinguées.

Président de l'Assemblée nationale de la République de Srpska

Dr Nenad Stevandić